

Prolog – část první

Nejsem spisovatel a nemám pro psaní žádnou průpravu ani vzdělání byt' jen kurzového typu. To by ovšem nemuselo být až tak na škodu, ale co více, nemám vůbec žádné ambice se spisovatelem stát. A přesto mi to nedá, abych se nepokusil převyprávět vám příběh, bránící mi klidně spát. Navíc by se dalo říci, že onen příběh je pouze popisem jakéhosi rozsáhlého a propleteného snupodobného stavu, což by mohlo být i odrazující, neboť by se dalo předpokládat, že se budu patlat ve svých vlastních snových pocitech odrážejících mé osobní životní kotrmelce, jejichž míru zajímavosti snadno přecením. Nebudu! Samotný příběh je téměř prost autobiografičnosti, a pokud jde o tu snovost, tak právě ta bude vyžadovat hlubší úvod. I když je tento příběh sepsán až v roce 2017, vychází ze staršího prožitku.

Máte-li chuť posunout své hranice mimosmyslového poznání a nebojíte-li se experimentovat, jste-li typ nekonformního hledače a zvědavce, pak vás to může docela dobře nasměrovat k několikadennímu pobytu ve tmě, přičemž použít slovo několikadenní se jeví docela nevýstižně. Takový „sedmidenní“ pobyt v absolutní tmě, do níž nepronikne ani paprsek světla, může přinést cokoli. A možná ještě něco navíc.

Tedy pokud je dokonale a dlouhodobě vyluxováno a není-li v pobytovém prostoru ani jediný lux potřebný pro nejmizernější vidění, postačující snad jen drvodělce s fotoreceptory, fungujícími při osvětlení jen tisícinami luxu. V rámci dosažení dokonalé sensorické deprivace je žádoucí vypnout i druhý senzor, tedy sluch. A pokud dlouhodobě vypnete obraz i zvuk, mozek si pro vjemy umí šáhnout někam hlouběji. Otázkou však je, kam vlastně šahá? Zdá se, že umí šáhnout nejen do vlastního niterného podvědomí, ale v nějakém zvláštním propojení i jinam. Tak či onak, dostane vás mnohem hlouběji, než je při plném vědomí běžně možné. Do oblastí a hlubin běžně nedostupných. Ale moc se v tom teď nepatlejte. Zůstaneme u konstatování, že to umí docela sám, i když ne hned a je potřeba překonat ono sensoricko-abstinenční období. Není však třeba znát a umět žádné techniky, meditace, dervišské tance, holotropní dýchání a ... a ani není potřeba jakýchkoli drog.

Je nasnadě, že veškeré prožitky jsou značně individuální, odvislé od osobního duchovního světa a zřejmě i od momentálního duchovního rozpoložení. Každý si své tvary tmy osahává po svém. Zkusil jsem to a v rámci „osahávání“ jsem nejspíše strkal pracky tam, kam jsem neměl.

Ach jo. Dodržujete „slib“ z prvního odstavce první části prologu, nebudu se ani zabývat mými důvody vedoucí mě k tomu, že jsem se nechal na sedm dní zavřít do tmy a proč jsem si nadto zvolil i sedmidenní, více méně jen šťávový, polopůst. Mohu snad jen naznačit, že to mělo co dočinění s mým očekáváním a s nějakým podivným konstruktem – „*když už, tak už*“, tedy se snahou, co nejvíce se odstříhnout od smyslového světa. Toto naznačení je zde uvedeno i ve spojitosti s určitým varováním. Bude-li kdokoli natolik inspirován k vlastní obdobné zkušenosti, nechť k ní přistupuje bez jakýchkoliv očekávání. Já je měl a nyní vím, že jsem je mít neměl! Očekával-li jsem cokoli, domníval jsem se, že to zůstane nadmíru osobní a nikterak mě to nebude ponoukat k tomu, cokoli psát.

To co jsem prožil, však bylo, nyní již asi vámi očekávatelně, neočekávané. Něco, co mně nejenže přimělo ke psaní, ale co mně k němu doslova nutilo. Občas ovšem bývám nucen udělat něco, co nemohu neudělat. Znovu – ach jo! A i v tomto případě nebylo zbylí, i přesto, že mi to stále nedávalo nijak ucelený smysl. Vlastně jsem ani nevěděl, proč píšu, pro koho píšu a k čemu to vlastně je. Byť by to bylo jen „*do šuplíku*“, napsat jsem to musel, nebo nenapsat jsem to nemohl.

Začal-li prolog jistým odrazováním vyplývajícím z upřímného doznání, mohu naopak první část prologu uzavřít vějíčkou neupraveného popisu všech prožitků s minimem osobních komentářů. Tomu byla, po zdlouhavé úvaze, podřízena i vypravěčská kostra, která, hlavně zpočátku, neměla žádné hmatatelné tvary a z určité amorfnosti se vynořovala jen zlehka a pomalu. Čili spíše taková nekostra.

Zkrátka tak trochu chaos a skládačka puzzlovského typu, kterou by zajisté bylo možno uspořádat, chronologicky seřadit či jinak upravit, ale neučinil jsem tak. Neučinil jsem tak možná i z určité nezlomyslné škodolibosti, neboť vás tak zanechám ve stejné zmatenosti, v níž jsem byl sám. Bude-li to kdokoli číst, nechť se s tím taky popere. Možná, že i to přeskakování v čase

má svůj skrytý význam. Bude-li kdo, proč by měl mít umetenou cestičku, no ne? Necenzurované vyprávění a to i bez ohledu na mou intimitu, či potenciální možnost vše zaškatulkovat do aktivovaného podvědomí vynášejícího na světlo, či spíše do tmy, i pramálo lichotivé zákoutí mé duše. Třeba ano a třeba ne. Možná taky nic z toho a dost možná, že obé promíchané tak, že nelze rozeznat jedno od druhého.

Prolog – část druhá

Pobyt ve tmě, jako prastará metoda podpory při duchovní práci, nebo pouze jako psychorelaxační kúra, je již dnes nabízen řadou poskytovatelů. Jejich úroveň, zaměření a typologie je poměrně široká. I cenové rozpětí je, s ohledem na rozsah poskytovaných služeb, rovněž široké. Služby všeliké, až podivné. Vesměs však nabízí docela komfortní zázemí oproti dávné, i pradávné, minulosti.

Ačkoli není prostředí, ve kterém jsem uváděný příběh prožil, důležité, mohu jen zmínit, že se jednalo o malý apartmánek v jedné podhorské postarší chalupě v nejmenší zemi koruny české, kdesi uprostřed starého kontinentu. Planeta Země – pro úplnost. Celý pobyt však měl i svépomocný charakter se vzájemnou přátelskou výpomocí. Žádný oficiální poskytovatel, takže ani nemohu a nechci vkládat žádnou reklamu. Beztak jsem slíbil, neprozrazovat nic víc. Byla-li to postarší chalupa, měla za sebou obzvláště zdařilou a citlivou rekonstrukci, při níž vznikl jednopokojový apartmán s koupelnou a toaletou v jedné malé místnůstce, do které se vešel tak akorát sprchovací kout celý z drobných kamínků, malé umyvadlo a na stěně zavěšená toaletní mísa s dřevěným prkénkem. Ve výklenku zhruba dvacetimetrového pokoje, jenž byl vybaven docela stroze, byl malý kuchyňský kout se základním vybavením, v němž ovšem kupříkladu chyběla jinde obvyklá mikrovlnka. Žádný přepych, žádný luxus, ale vše čisté, a to i tvarově. Komfort a bezpečí byl prvním pohledu skryt, neboť spočíval ve vzduchotechnice napojené na rekuperaci celého domu, podlahovým topením vyhřívajícím keramickou podlahu a stmívačovým vypínačem světla. Způsob vytápění a výměny vzduchu je obzvláště pozoruhodný, tedy myšleno více ve smyslu hodný pozornosti, neboť jsou-li některé smysly potlačeny, jiné se stávají citlivějšími a potměbloudivci by mohlo vadit i proudění vody v radiátoru. Ze stejného důvodu je na zváženu, ponechat-li zapnutou lednici, či se obejít bez její funkčnosti. Zajišťovat výměnu vzduchu otevřením okna prakticky nelze a v tomto ohledu bylo fajn, že těsná okna s trojskly byla vně doplněna okenicemi. Tento malý „jedna plus KK“ byteček byl nenápadně, ale bezpečně a komfortně izolován od, byť malebného, okolí. Mohl být využíván pro klasické pobytové ubytování dvou osob, jimž nevádí dvoulůžko a možná byl doplňován i nějakou tou přistýlkou. Báječně se však hodil i pro pobyt ve tmě, pro nějž je dvoulůžko vítáno, ačkoli bývá, již z podstaty věci, praktikován v osamění. V osamění, jež je podstatnou složkou takového pobytu.

Obecně nultý den pobytu není dnem, za nějž se neplatí, ale doporučuji jej nevynechávat. Zvyknout si na prostředí, poznat jej tak, abyste se v něm mohli pohybovat bez užití zraku, seznámit se se svým obsluhovatelem, s nímž si v pohodě, klidu a beze spěchu domluvíte všechny náležitosti včetně četnosti a způsobu jeho vstupů, to vše je nedocenitelné. V osobě hostitele a obsluhivatele vesměs vždy poznáte člověka, s nímž lze báječně pohovořit o motivu, očekávání, na které je lépe zapomenout, o praktických i nepraktických zkušenostech, a ovšem, i o všem možném i nemožném. Jen těch praktických věcí je dost a ty nepraktické mají prakticky stejný význam. Byl to poklidný a povznášející den. Ještě, že člověk nikdy neví, co ho čeká.

První den byl fajn, až na ten pocit hladu, který neustále dotíral, byl neodbytný a protivný. Abyste nenabýli mylnou představu, nejsem, a nikdy jsem nebyl, žádným praktikem jakéhokoli východního náboženství. Necvičím třeba ani jógu a nejsem dokonce ani vegetariánem. Nevěnuji se ani pravidelně tomu, co mi v prvních dnech, nerozlišitelných od nocí, přinášelo určité těžkosti. Naopak by mne mohl kde kdo označit, a to hodnověrně, za požitkáře. Kdysi dávno jsem si pouze vyzkoušel tak asi pětidenní půst, který jsme drželi s jedním přítelem v horské chatě jeho rodičů. Onen přítel po druhém dni toto úsilí vzdal a nedospěl tak k poznání, které jsme si tehdy chtěli ověřit. Oním poznáním měla být absence pocitu hladu po zhruba třech dnech. A kupodivu tehdy taky nastala. Nějakou dobu jsem před mnoha léty taky dodržoval jednodenní půst v týdenním rytmu, ale to už je taky opravdu dávno. I v tomto směru je dobře mít natrénováno. Stejnou neuvážeností je kupříkladu chtít přeplavat několikakilometrovou úžinu, pohybují-li se vaše plavecké zkušenosti v pár metrech od břehu.

Tak jako pro typického západního Slovana s kořeny hluboko zapuštěnými do zemí koruny české, zatáhla mně mystika, duchovní poznání a hledačství všude možně a zformovala mi individuálně synkretistické vidění světa. Častý omyl, že jsou Češi ateisti, ponechejme taky stranou, neb jsou minimálně a vesměs něcisti. Věří povětšinou v něco, co je sice odlišné od

výkladu víry institucionalizovaných církví, ovšem taky v něco, co není nutno přesně definovat, popsat a zaškatulkovat. Mnozí i prohlašují, že věří v boha, ale nevěří v církve, se kterou mají Češi historicky trable. Tohoto prostředníka, strážce hluchého telefonu, jsme se zřekli, a i když jsme začasté vylili s vaničkou i dítě, je v těchto končinách poměrně dost hledačů, kteří ono dítě nevylili. A nutno dodat, že jich tady a teď je relativně více než jinde a mají na co a na koho navazovat. A kdo ví, jestli jsem v tomto ohledu typicky český, či nikoli. Může nám prozatím postačit konstatování, že se zřejmě v tomto ohledu nijak zásadně neliším, nejsem extravagantní a už vůbec ne extremistický.

Máte-li co dělat, třeba jako jsme měli tehdy, kdy jsme s oním přítelem chodili po horách a opravovali králíkárnou, můžete i v první několikadenní fázi na pocit hladu zapomenout. Jste-li ve tmě, zavřený v místnosti jen se svými pocity a čas se vleče, nejde to tak hladce. A to je další aspekt prvních dní. Čas se vleče a je možno pozorovat jak se natahuje, ztrácí svou určitost, pravidelnost a definovatelnost. Vyprchají-li jeho vlastnosti, jako by pak postupně přestal existovat. Zhruba po třech dnech, přibližně se shodujících i s pocity hladu, přestává být vnímán a nastane jakési bezčasí. Ovšem, pokud ho pravidelně nenavrací hostitel-obsluhovatel, který v rámci obsluhy přináší jídlo a tím dokonale naznačí, že je čas ...že čas je. V mém případě tedy bezčasí nikdo nenarušoval. Někteří lidé si i částečný půst užívají a prožívají vědomě jeho očištný účinek s blaženým pocitem. Já, alespoň tehdy, ne! Ne v prvních dnech a rozhodl-li jsem se pro něj, mělo mně to v zásadě do onoho bezčasí uvést. A to se povedlo a dost možná, že ve větší míře než jsem zamýšlel.

Ale nepředbíhejme, neb to je již součástí příběhu a my jsme stále v prologu, jehož druhá část zahrnuje i první tři dny pobytu ve tmě. Toto období, ve kterém jsem postupně přestal vnímat hlad i čas a dost možná, že i sám sebe, bylo naopak, a zejména zpočátku, zaměřeno právě na sebevnímání, ačkoli jsem se tomu pokoušel i bránit. Bránit se tomu však bylo zbytečné a rozpoznal jsem to naštěstí vcelku brzy. Navíc se to nyní zpětně jeví být nemístné, nevhodné až hloupé. Měl-li jsem dostatek času, a to jsem opravdu měl, mohl jsem promýšlet kdeco. Mé myšlenky se rozutíkaly všemi směry, střídající se s relaxací, hlubokým odpočinkem a i s myšlenkovou prázdnotou, nebo naopak, s chaotickým brainstormingem. Jednotlivostmi a konkrétnostmi z této části se rovněž nebudu zabírat, neb jsou mnohdy značně osobní, a koho by tedy zajímaly. Taky jsou tak nějak ....normální.

Ovšem, co je normální? A jsme na tenkém ledě. Jak to jen popsat?

Tak třeba ty „slibované“ sny. Sen obvykle prožíváme jako jeho hlavní účastník a popisujeme ho v první osobě a první mé sny nejspíše spadaly do této „normální“ kategorie. Jelikož tam nejspíše spadaly, ani jsem si je nezapamatoval, což je možná taky dobře. Obvykle se dá velice snadno rozlišit to, co je, či bylo, snem a co je realita. Zprvu se mi to tedy ještě dařilo, ale později jsem již vůbec nebyl schopen rozlišovat sen od reality. Spíše, jako by to byl jeden dlouhý, nepřetržitý megasen. Byl-li jsem kdy „vzhůru“, vždy mně s ním propojovala alespoň jedna postava, s níž jsem pak sdílel můj malý temný prostůrek. S ním? Sním? Sním i spolu s ním? Sním i spolu s ní? Tak i na tyto otázky jsem docela brzo zapomněl, nezaobíral jsem se jimi a vlastně jsem si je pokládal až po delší vstřebávací pauze. Co to sakra bylo? Přes spoustu domněnek, dohadů a podobenství skýtajících možná objasnění, si nejsem ničím jistý a tak i tuto otázku jsem nechal časem plavat. Ačkoli jsem mohl docela snadno rozeznat inspirativní zdroje mého podvědomí, zůstával, byť malý zlomek, který z mé hlavy být nemohl. Tak, kde se v ní vzal? Ale třeba jo. Třeba opravdu funguje nějaké napojení, nějaký kanál, či co ...a všichni můžeme vědět vše, i když se mi často zdá, že spíše nikdo neví nic. Ale o krok zpět.

Z této několikadenní fáze jsem si nepřesně pamatoval jen dva „obyčejnější sny“ a ty už se lišily tím, že jsem je vnímal jen jako pozorovatel, který se sice umí dokonale vcítit do postav a dějů, ale nebyl jsem žádnou z nich a zřetelně jsem si to uvědomoval. Samotný příběh, jenž je tímto prologem uváděn, je plodem obdobného typu snu, nebo spíše hromady zřetěžených snů, u nichž pozorovatel vnímá až dokonalé vcítění se do postav. Jako by znal jejich momentální vědomí i s ohledem na značnou příběhovou retrospektivnost. Nelze rozpoznat, kde jeden sen končí a kde druhý začíná. Postavy z nich neodcházejí, jako by byly někde za oponou. Jen se objevují a ztrácejí, jako v mnoha hladinovém jezeře. Ponářejí se do něj a opět se z něho vynářejí. A ta mžiková výměna kulis, které jsem pak bezpečně rozeznával. Staly se důvěrným prostředím. Divadlo neskutečně reálných forem. Přes veškerou retrospektivnost jsem se v

celém příběhu vůbec neztrácel a dal se snadno, i když neurčitě, časově ohraničit. A přičteme-li k tomu ještě to, že se mnou některé postavy zůstávaly i v mezisnoví, které, jak uvedeno výše, nebylo možno jasně rozlišit od těchto prapodivných snů, dostáváme se k oné určité „nenormálnosti“.

Ale co je nenormální? A jsme opět na tenkém ledě. Jak to jen popsat?

Asi jen stěží. Jen poukazem na fenomén lucidního snění taky ne. Tak to ponechme nepopsané, přičemž můžeme znovu podotknout, že právě tato výjimečnost snu podobného stavu, mně mimo jiné přivedla k převyprávění onoho prožitého příběhu. Vyprávěním příběhu však nejspíše nelze popsat onen stav samotný! Byla-li zmíněna časová ohraničenost, byť neurčitá, ty dva v paměti uvízlé „ještě napůl normální sny“ z prvních dnů do ní vůbec nezapadaly. Byly-li úplně mimo příběhový časosled, je jejich souvislost s časově neurčitě ohraničeným příběhem jen mlhavá. Je možno jim nevěnovat pozornost. Jestli si však někdo bude chtít jeden přečíst, je zastrčen až téměř na konec do jakési přílohy a to až za epilóg. Úplný konec pak ostýchavě náleží útlé, a z dávných dob vyštrachané, sbírce básní, zmíněné kdesi uprostřed příběhu. Vynořila se z desíletého zapomnění.

Celý příběh se mi tak nějak „nenormálně“ vryl do paměti. Vše za epilogem tedy není až tak podstatné pro příběh samotný. Laskavý čtenář odpustí. Chce-li, vynechá, nebo si naopak hned hbitě po prologu přelístuje, bude-li chtít. Mohu alespoň použít laciný obchodnický trik: příběh plus malý zdarma a k tomu básně, nebo spíše říkadla, abych nenadsazoval, jako zákusek.

Poté, co mne konečně opustil urputný pocit hladu a přestal jsem vnímat čas, ponořil jsem se do něčeho, co neumím dost dobře popsat. Jakési multiD kino s mentální propojeností se všemi postavami. Neskutečně vtahující. Ovšem, že to mohla být jen práce podvědomí, i když jsem se v něm tedy setkával s pro mě mnohdy bizarními novotami, o nichž jsem do té doby mnohdy neměl ani šajnu. To jsem si taky neuměl vysvětlit, ačkoli to byla jen drobnost, oproti jiným, které jsem si po krátkém čase již ani vysvětlovat nechtěl či nepotřeboval. Asi jsem jen podobnou potřebu vytěsnil pro nedostatek mentální kapacity.

V některých případech jsem totiž následně dohledával, jestli něco takového vůbec existuje a není-li to jen úlet mé vlastní fantazie. Jako příklad mohu uvést transfuze dětské krve pro omlazení organismu, které jsou v příběhu zmíněné jen okrajově, a tudíž nic dopředu neprozradím. Kupodivu se mi i v tomto ohledu nezdařilo potvrdit zdánlivý hoaxový charakter a musel jsem připustit, že pokusy s parabiózou jsou zřejmě reálné a rozvíjejí svůj potenciál. Ach jo, vždyť jsem přece ani netoužil tušit o ničem podobném.

Ale vraťme se k samotnému příběhu. Ať je to jakkoli, rozhodnou otázkou zůstalo, má-li příběh význam jen pro mne, nebo může něco přinést někomu jinému? Alespoň někomu. Kdyby tak byl prožitý příběh více dramatický, nějak propracovaněji vypointovaný, ale musím uznat, že je v podstatě docela obyčejný. Zůstává tedy rovněž určitou záhadou, proč na mě působí s tak značnou naléhavostí. Samá záhada. Kam se podívám. Zanechávající podobných úvah a nepokoušejíce se nic a nijak analyzovat, připomeňme si pouze to, že jsem to prostě nemohl neseptat a to jen čistě kvůli svému osobnímu pocitu. A to asi stačí. Jestliže je někdo, prokousavší se až sem a alespoň trochu zvědavý na samotný příběh, uzavřeme již konečně i druhou část prologu a vrhněme se do něj. Do příběhu, pro nějž mohu použít starobylé „Ordo ab chao“ a nechť je tedy použitelné pro kohokoli, kdo bude číst i další řádky.

A ještě drobná poznámka:

Freud rozpoznával za všemi chtěními, úzkostmi a nenaplněnými touhami skryté a potlačené sexuální podkresy. Rád bych s ním polemizoval. Opravdu za všemi? Avšak ve světle následujících stránek by tato polemika vyzněla zajisté dosti nedůvěryhodně. No a tak raději v tomto ohledu nepolemizuji. Kéž by se aspoň další řádky daly zařadit do oblasti ostrova pozitivní deviace, víme-li vůbec, kde aspoň přibližně leží. Aspoň se tedy zřejmě ani v tomhle ohledu nevymykám freudovským šuplíčkům. A že se u něj pro každého aspoň jeden najde.

Nu což, třeba to někdy vypiluju a někdo pak napíše něco podobného, co bylo napsáno po vydání Postřizín: „Zbavil se módních nechutností a trivialit sexuálního polo pornografického charakteru a přemíry slovních obhroublostí, jeho jazyk se pročistil, zvýrazněl a zhutněl“.

I když, a to bych měl ještě jednou připomenout, nejspíše žádná taková příležitost pročistění stylu nepřijde, jsou-li mé ambice v tomto směru limitně blížící se k nule.